

***Kto stratil majetok, nestratil veľa.
Kto stratil slobodu, stratil mnoho.
Kto stratil vieru, stratil všetko.***

Zásielku spracovala spoločnosť:
HENRIETTA - direct marketing, s.r.o.
P.O.BOX 1, 820 08 Bratislava 28, „D+4“
POŠTOVNÉ ÚVEROVANÉ
820 08 Bratislava 28

SVEDECTVO

ročník 28
máj 2018
cena 1 euro

5

ČASOPIS TABUIZOVANÝCH FAKTOV

Teror nemusí byť len fyzický

NÁŠ ROZHOVOR

Po Mnichovskej dohode v roku 1938 došlo k Viedenskej arbitráži, ktorou Česko-Slovensko prišlo o značnú časť územia. František Poljačík (1933) z Trávnice, ako malý chlapec, sa odrazu ocitol v cudzom štáte. Tvrdí, že ho Maďari bili na zabitie. Pravda, bol malé nezbedné dieťa a maďarskí žandári nezniesli, aby si z nich niekto robil žarty. A tie mal malý František veľmi rád. No viac než Maďari mu ublížili jeho najbližší. Hoci vyrastal v kresťanskej rodine, jeden z jeho bratov sa stal funkcionárom komunistickej strany. A stranícka legitimácia dokázala robiť divy. Dokonca ľudí zbaviť svedomia. František na to takmer doplatil životom.

Čo ste to vyvádžali, že vás maďarskí žandári dobili?

Jeden kamarát ma naučil po

František Poljačík (vľavo) pri domácom oltárikú s dp. Sebastianom Košútom.

Foto Eva Zelenayová

maďarsky riekanku, ktorá v preklade znamená: „Kikiriki, utekajte z republiky, idú maďarskí žandári.“ Samozrejme, že som nevedel po maďarsky, ale páčilo sa mi, ako sa žandári na to nahnevali. Ibaže raz ma skoro zabil. Dokopali, domlátili a hodili do dvora. Mama varila obed, otec bol v chotári a keď sa mame videlo, že akosi dlho sa nevraciam, vyšla ma hľadať. Keď ma našla na dvore dobitého, začala lamentovať na celú ulicu. Zbehli sa

susedia, začali ma polievať vodou a kriesili tri a pol hodiny.

Nemali ste súrodencov? Nemal vám kto pomôcť?

Bolo nás päť detí. Robotná, kresťanská rodina, ja som bol najstarší. Môj najmladší brat uveril komunistom a stal sa predsedom strany v Nových Zámkoch. No, správal sa ako malý Boh.

Pokračovanie na 10-11 strane

V ČÍSLE

Ján Litecký Šveda	
Ešte o „odslobodení“	2
Politickí väzni k situácii v RTVS	3
Eva Zelenayová	
Komunisti na scéne	3

Barbarská noc v Banskej Bystrici	4-5
Výročné schôdze	6-7
Ján Košiar	
Návrat Karola Marxa	8

Margita Zimanová	
Výročie popravy Pavla Valenta	8
Viliam Jablonický	
Posolstvá mieru, solidarity a záchrany	9

Ján Košiar	
O jednom z pamätnej tabule	12
Rafael Rafaj	
Časy sa menia...	13

Ešte o „odslobodení“

Čo predchádzalo 8. máju 1945? Hitlerova armáda po dohode so ZSSR 1. septembra 1939 prepadla Poľsko. Z druhej strany, 17. septembra 1939, prepadla Poľsko Stalinova ČA. Už vtedy používali na letákoch termín „oslobodenie triednych bratov“. Nemci okupovali 188 000 km², Sovietsi 200 000 km² poľského štátu. V období od februára 1940 do júna 1941 Sovietsi deportovali vyše milión Poliakov na Sibír. V známom Katyňskom lese zavraždili niekoľko tisíc poľských dôstojníkov. A nielen tam. V Chruščovových pamätiach sa dočítame, ako Stalin podviezol Hitlera - pôvodne boli dohodnutí, že Poľsko napadnú obidvaja svorne 1. septembra, no ten si trochu počkal, čo malo nespochybniteľne nielen vojenské, ale aj silné propagandistické výhody. Dodnes. Ale, odhliadnuc od tohto drobného nedorozumenia, na záver úspešného ťaženia spravili na dobytom území spoločnú vojenskú prehliadku. Sú z nej aj dokumentárne filmové zábery.

Odslobodenie po sovietsky

Kým Nemci chvíľu oddychovali, už 5. októbra 1939 predložili Sovietsi Fínom zoznam území, ktoré mali prepustiť ZSSR. Keďže odmietli, po fingovanom hraničnom incidente, napadla Červená armáda 30. novembra 1939 Fínsko a bombardovala Helsinky.

V októbri 1939 jestvovali už vyhotovené veliteľské mapy, kde pobaltské štáty boli zakreslené ako súčasť SSSR. O deň neskôr, ako Hitler vstupoval do Paríža, teda 15. júna 1940, začali vojská Červenej armády postupne obsadzovať Litvu, Lotyšsko a Estónsko.

Kým Wehrmacht obsadzoval západoeurópske štáty, Červená armáda 28. júna 1940 vtrhla do Rumunska. Obsadila Besarábiu a časť severnej Bukoviny. Tým 12. augusta „vznikla“ Moldavská sovietska socialistická republika. A rovnako ako v Poľsku a v pobaltských krajinách, agresor nastolil krutú genocídu domácej inteligencie, ale aj ostatného obyvateľstva. Zavraždených a deportovaných rátali na státisíce.

Zrážka dvoch systémov

Nemecké vojská 22. júna 1941 prepadli Sovietsky zväz. Tento fakt, že ako prví zaútočili Nemci, komunistická propaganda náležite využila. Hlavne na obsadených územiach po roku 1944. Napriek tomu, že bývalý rozviedčik Viktor Suvorov v skvelej knihe "Ľadoborec - kto začal druhú svetovú vojnu?" spoľahlivo dokázal, že Stalin sa pripravoval zaútočiť

na Nemecko ako prvý. No nie je to až také dôležité, keďže vojnu začali spoločne. Tak isto sa z imperialistickej boľševickej armády ešte nestala "osloboditeľka" len preto, že imperialistická nacistická armáda ju prepadla prvá. Aj tu na seba narazili dva zverské systémy, no žiaľ, nezničili sa navzájom. Jeden z nich vyšiel z konfliktu víťazne, čo malo fatálne dôsledky pre ďalšie milióny zotročených ľudí v strednej a východnej Európe.

Stalin chcel dobyť svet

Dnes už žiadny solídny historik nepopiera, že Stalin sa naozaj chystal na dobytie celého sveta. A to už od začiatku 30. rokov, keď celé hospodárstvo nasmeroval na vojnovú výrobu. Samozrejme, okrem komunistických papagájov, akí sa vyskytujú nielen v „našich“ médiách, ale, žiaľ, v hojnom počte aj v inštitúciách, ktoré by mali mať čisto vedecký a nie propagandistický charakter. Tí dodnes amatérsky popierajú, že už v máji 1940 Sovietsi začali s prípravou vojenských útočných plánov, v máji 1941 už bol stanovený aj dátum útoku na Nemecko a Európu: najneskôr 10. júla.

Z množstva relevantnej literatúry spomeniem knihu „Nemecko v hľadáčku Stalina“ od bývalého generálmajora armády NDR Bernda Schwippa, ktorý vedel rusky a mal prístup aj do takých vojenských archívov, kam sa nedostali ani režimoví historici. Zaujímavý je aj materiál uverejnený v zborníku Securitas imperii č. 17, ktorý vydáva český Ústav pro studium totalitních režimů, kde je uvedený protokol z 26. októbra 1939 z návštevy delegácie nespokojných českých komunistov v Moskve. Súdruhovia im museli vysvetľovať, ako si majú správne vysvetľovať pakt Ribbentrop – Molotov. Aj väčšina profesionálnych ruských historikov už opustila propagandistické lži o začiatku druhej svetovej vojny. Za všetky knihy odporúčam grandiózne dvojväzkové dielo vedeckého kolektívu pod vedením doktora A. B. Zubova „Dejiny Ruska 20. storočia“, ktoré nedávno vyšlo v Česku. Tam dokonca navrhujú nepoužívať propagandistický a hlavne lživý pojem „Veľká vlastenecká vojna“, keďže najväčší nepriatelia vlasti boli práve boľševici, ale príliehavejší „Sovietsko-nacistická vojna“.

Tak to vyzerá, že naše vedecké ústavy zstanú posledné v Európe, ktoré budú pevne zotrvať na výdobytkoch „oslobodenia“, „povstania“ a „Víťazného februára“ a ako bonus nás budú obšťastňovať marxistickou literatúrou.

Ján Litecký Šveda
predseda PV ZPKO

SVEDECTVO, mesačník Politických väzňov Zväzu protikomunistického odboja ● **Šéfredaktorka:** Eva Zelenayová ● **Redakčná rada:** Ján Košíar (predseda), Ján Litecký Šveda, Ivan Mrva, Peter Mulík, Ivan A. Petranský, Jozef Rydlo, Juraj Vrábel a Eva Zelenayová ● **Adresa redakcie:** 811 06 Bratislava, Obchodná 52 ● **Telefón:** 02-5263 8156 ● **e-mail:** uzpko@mail.t-com.sk ● **webová stránka:** www.pv-zpko.sk ● **IČO:** 00679879 ● **Cena jedného výtlačku:** 1 EURO ● **Celoročné predplatné:** 10 EUR ● **Predplatné pre zahraničných abonentov:** 50 USD vrátane poštovného. ● **Číslo účtu v Prima banka Slovensko, a.s.:** SK74 3100 0000 0040 0012 8109 BIC: LUBASKBX ● **EV:** 3851/09 ● **Tlač:** PRINTLAND, s.r.o. ● **Nevyžiadané rukopisy nevraciam** ● **ISSN:** 1338-404X ● **MATERIÁLY** uverejnené v rubrikách „Čitateľské fórum“ a „Spomienky“ vyjadrujú názory občanov a čitateľov.

Politickí väzni k situácii vo verejnoprávnom RTVS

Politickí väzni Zväzu protikomunistického odboja dôrazne žiadajú vedenie verejnoprávnej RTVS, aby zabezpečilo zákonný a ústavný chod média verejnej služby, najmä názorovú pluralitu, vyváženosť, objektivnosť a nestrannosť spotov a šotov spravodajstva oboch organizačných zložiek. Protestujú proti propagandistickému štýlu informovania ako z éry totalitných čias skupinou redaktorov okolo Zuzany Kovačič Hanzelovej. Keďže sa Slovenská republika podľa ústavy neviaže na nijakú ideológiu žiadame, aby zo spravodajstva a publicistiky RTVS zmizli prvky agresívnych ideológií neomarxizmu, multikulturalizmu a genderizmu.

Politickí väzni majú morálne právo i povinnosť žiadať od verejných činiteľov

dôsledné zabezpečovanie demokratických práv občanov. Slobodu v novembri '89 sme nevybojovali preto, aby sa po rokoch opäť oživovali bolševické praktiky mediálnych štvanic. Aby sa verejnoprávne médiá stali propagandistami v prospech jedného hlavného prúdu podľa kritérií samozvaných agitátorov z tretieho sektora. Aby ostatní občania boli spoločensky a profesijne diskreditovaní.

Preto politickí väzni žiadajú vedenie RTVS, aby v spravodajstve a publicistike dôsledne zabezpečilo pluralitu informačných zdrojov a rôznorodosť oslovaných expertov. V slobodnej a demokratickej spoločnosti netreba občanom a recipientom servírovať názorové a ideologické konštrukty, ale vecné, pravdivé

fakty a vyvážené argumenty. Slobodní ľudia si v demokracii sami robia závery z informácií a vytvárajú svoje postoje k udalostiam doma aj vo svete.

Ján Litecký Šveda, predseda PV ZPKO, spisovateľ, hudobník

Rafael Rafaj, podpredseda PV ZPKO, vyštudovaný žurnalista, publicista
Eva Zelenayová, šéfredaktorka, publicistka

Ján Košiar, duchovný PV ZPKO, bývalý redaktor STV

Lýgia Machovičová, bývalá šéfredaktorka HRPV v STV

Jozef M. Rydlo, historik, bibliograf, člen redakčnej rady Svedectva

Anton Semeš, spisovateľ a publicista, väznený za rozširovanie literatúry

Komunisti na scéne

Slovensko má s komunistickou mocou dlhodobé skúsenosti. V roku 1996 predložil do parlamentu poslanec Árpád Tarnóczy návrh zákona o nemorálnosti a protiprávnosti komunistického systému. Zákon spomína skutočnosti, ktoré sa diali počas komunistického režimu. Napríklad, že nedával občanom možnosť slobodne vyjadriť politickú vôľu, nútil ich verejne vyhlasovať svoj súhlas aj s tým, čo považovali za klamstvo a za zločin, a to prenasledovaním alebo hrozbou perzekúcie voči nim samotným i rodinám a blízkym. Porušoval základné princípy demokratického právneho štátu, medzinárodné zmluvy aj svoje vlastné zákony. Na prenasledovanie občanov zneužíval mocenské nástroje, popravoval, vraždil a žalároval ich vo väznicach a táboroch nútených prác...

Po dvadsiatich rokoch od prijatia tohto zákona sa spoločnosť akoby vracala späť. Zrušením tzv. Mečiarových amnestií sa parlament a Ústavný súd SR dopustili porušenia základných princípov právneho štátu. Presadzovaním Istanbulskeho dohovoru sa vracia k praxi bolševického Ruska, v ktorom morálka, rodina a prirodzené ľudské zákony vymietali zo spoločnosti mocenskými nástrojmi. Svedectvo o tom ponúka aj práve vydaná knižka amerického Slováka Andreja Šmitha *Bol som robotníkom v Sovietskom zväze*. O slobodne prejavenej politickej vôli už dokonca hovoria aj poslanci Národnej rady SR v diskusných reláciách RTVS.

Túto verejnoprávnu inštitúciu obsadili havoildi a už to začína prekážať aj najsilnejšej vládnej strane Smer-SD. Dokonca i poslanci Ľubošovi Blahovi, ktorý na návrh generálneho prokurátora v máji 2017 rozpustil LS NS reagoval slovami: „Pevne verím, že súd fašistov odprace“. Pomôcť mu mohla aj protixtrémistická legislatíva zakotvená v novele trestného zákona platná od 1. januára 2017. Hoci v nej nie je definovaný samotný pojem extrémizmus, už bol na jej základe odsúdený poslanec NR SR za prejavovaný názor.

SLOVO SVEDECTVA

Ešte aj dnes sa niektorí ľudia pozastávajú nad tým, že za prvej Slovenskej republiky bola činnosť komunistickej strany zakázaná. Lebo v tom čase už boli známe zverstvá páchané na vlastnom obyvateľstve v bývalom Sovietskom zväze. Ten o sebe širil, že ako prvý štát vo svete odstránil vykorisťovanie a že nik tam netrpí biedu. Mnohým obyvateľom vtedajších kapitalistických štátov, postihnutých povojnovými hospodárskymi a sociálnymi krízami, táto predstava imponovala. Len v akcii Interhelpe medzi rokmi 1923-1932 tam odišlo vyše tisíc čs. občanov. Informácie o komunistickom raji teda širili nielen legionári, ale aj nadšenci, ktorí dobrovoľne odišli budovať prvý štát robotníkov na svete a nejakým zázrakom sa im podarilo z neho dostať späť.

Americký Slováč Andrej Šmith bol jedným

z nich. Bol členom komunistickej strany v USA a pod dojomom obrovskej propagandy zanechal všetok svoj majetok strane a spolu s manželkou a ďalšími dobrovoľníkmi odišli do Sovietskeho zväzu. Svoje poznatky zhrnul v knižke *Bol som robotníkom v Sovietskom zväze*, ktorá vyšla v roku 1941. Ibaže po vojne sa stala zakázanou. V tomto roku sa opäť dostáva k čitateľom.

Stretnutie so sovietskou realitou tridsiatych rokov minulého storočia pri čítaní knihy nahaňa hrôzu. „Čo sme tu vybudovali? Byrokraciu, nie socializmus“, hovorí v knižke maďarský robotník, politický utečenec z Maďarska. A predostiera pomery vo fabrike, kde si ľudia nezarobia ani na suchý chlieb a kto sa sťažuje, odvečie ho politická polícia (GPU) a celkom určite zastrelí. Šmith opisuje systém, ktorý si vypracoval hierarchiu poslušných, schopných za isté privilégia vykonávať aj tú najšpinavšiu robotu. Na otázku či správy o hladu na Ukrajine a na Kaukaze sú pravdivé, jeden z nich odpovedal: „Veru, je to pravda. Ale čo znamená pri budovaní socializmu, či žije o milión ľudí viac alebo menej.“

Komunistická strana musela u nás odísť do ilegality už v roku 1938. V roku 1946 komunisti na Slovensku voľby prehrali. V roku 1989 znova padol komunistický režim a v roku 1996 parlament zákonom odsúdil túto totalitnú ideológiu. Navždy?

Eva Zelenayová
šéfredaktorka

Spomienka na Barbarskú noc

V piatok 13. apríla sa v Banskej Bystrici uskutočnil tretí ročník pietnej spomienky na Barbarskú noc.

Spomienková slávnosť sa začala sv. omšou v Kostole sv. Alžbety, ktorú celeburovali P. Pavol Noga CM, dp. Václav Kocian a duchovný PV ZPKO dp. Ján Košiar. Lazarista Pavol Noga v homilii pripomenul, že na tomto mieste sa už 700 rokov ľudia modlia. Vyzval prítomných, aby sa nenechali znechutiť, že je nás málo. Pripomenul, že všetci sme prežili roky v totalite a preto vieme, že za slobodu treba bojovať, aby sme sa cítili ako slobodný národ. Poukázal na preambulu Ústavy SR, ktorá nás zaväzuje, že sme synovia a dcéry sv. Cyrila a Metoda. Vyzval prítomných, aby sa nehanbili za našu históriu, naši otcovia neboli bohatí, ale sa držali našej nebeskej Matky. „PV ZPKO

V Kostole sv. Alžbety.

Foto Eva Zelenayová

má misiu a ešte sa neskončila“, povedal.

Po sv. omši slávnosť pokračovala pri pamätnej tabuli na biskupskom

úrade, kde odzneli príhovory predsedu organizácie Jána Liteckého Švedu a duchovného organizácie Jána Košiar. Obidva príspevky uverejňujeme v plnom znení.

Program svojim spevom spestrili aj naše členky a súčasne členky speváckeho zboru Návraty z Helpy. Pozvanie na spomienkovú slávnosť prijal aj predseda Banskobystrického samosprávneho kraja Ján Lunter, ktorý účastníkov spomienkovej slávnosti krátko pozdravil. Organizátorkou Barbarskej noci v Banskej Bystrici je už tradične predsedníčka RO PV ZPKO Helena Halková.

(zl)

Pred pamätnou tabuľou. Štvrtý zľava Ján Lunter, predseda BBSK.

Foto Eva Zelenayová

Príhovor duchovného PV ZPKO Jána Košiar

O jednom z pamätnej tabule

Akcia K, ktorej 68. výročie si dnes pripomínáme, je známa pod menom Barbarská noc. Aj náš člen, kardinál Ján Chryzostom Korec, nech mu dá Pán Boh večnú slávu, nazval tak svoju knihu: *Od barbarskej noci*, kde o tom podrobne píše. On bol však len jednou z obetí tohto brutálneho zásahu.

Akcia bola namierená proti šiestim rehoľiam: františkánom, saleziánom, jezuitom, tešiteľom, lazaristom, redemptoristom a baziliánom. Bolo prepadnutých 56 kláštorov a rehoľných domov, v ktorých žilo vyše 800 rehoľníkov. Toto sa dialo v onú Barbarskú noc. Neskôr zatkli a odsúdili na roky väzenia aj ďalších diecéznych kňazov. Ich mená za Banskobystrickú diecézu sú uvedené na pamätnej tabuli. Možno tu niektorí z vás boli 15. apríla 1998, keď bola táto tabuľa odhalená. Sv. omšu tu v katedrále slúžil vtedy pán biskup Rudolf Baláž a zišlo sa na nej vyše 300 ľudí. Tak napísal do

Svedectva v roku 1998 náš Janko Kovačovský, ktorý vás pekne pozdravuje. Vtedy tu bol aj náš prvý predseda Július Porubský. Dnes sme neboli v katedrále a je nás tu tak tridsať. Ale Bohu vďaka aj za to.

Vlani som tu spomenul niekoľko mien, tohto roku sa mi dostalo, vďaka nášmu historikovi dr. Martinovi Lackovi, viac informácií o dp. Leonardovi Sliachanovi, ktorý bol odsúdený a aj si odsedel sedem rokov (pripravil o tomto skoro neznámom kňazovi malý informačný leták). Jeho meno je na tabuli v druhom stĺpci v strede.

Hlinka vzorom

Narodil sa 27. októbra 1901 v Ružomberku – Černovej ako prvorođený z ôsmich detí.

Pokračovanie na 12. strane

Príhovor predsedu PV ZPKO Jána Liteckého Švedu

Kresťanstvo je najprenasledovanejšie na svete

Keďže sme sa zišli, aby sme si pripomenuli barbarské komunistické výčiny na duchovných, hlavné slovo nechám nášmu duchovnému, dp. Jánovi Košiarovi. Ja len pripojím pár poznámok k dnešnej situácii. Komunizmus síce nominálne padol, no zostala po ňom nenávisť voči kresťanstvu, ktorá sa zahniezdila vo všetkých štruktúrach vybudovaných Kominternou. Keď v 50. rokoch zistili, že cirkev nedokáže zničiť ani tým najväčším terorom, zmenili taktiku a v čase normalizácie sa ju snažili infiltrovať slabšími jedincami, ktorí podľahli ich vyhrážkam alebo peniazom. Nielen preto, aby im odtiaľ hrozilo čo najmenšie nebezpečenstvo, ale aby ju mohli skryto ovládať.

Dobre vieme, že tých kňazov čo nepodľahli, aj vraždili, prakticky do posledných dní svojej vlády. V súčasnosti opäť zmenili taktiku a nasmerovali hlavný smer útoku a vymývania mozgov pomocou intenzívnej propagandy cez masmédiá, ktoré ovládajú prakticky neobmedzene. Dnes pokojne môžeme povedať, že kresťanstvo je v súčasnosti najprenasledovanejšie náboženstvo na svete. Či už priamym

Zľava Jozef Herman a Rafael Rafaj počas pietnej spomienky.

Foto Eva Zelenayová

Zľava Helena Halková, Ján Košiar a Ján Litecký Šveda počas príhovorov.

Foto Eva Zelenayová

terorom, alebo skrytou rafinovanou propagandou, ktorá sa na nás denne valí z „našich“ masmédií. Hoci práve v Európe žiadny mysliaci človek nemôže poprieť, že práve ono je v základoch nielen jej kultúry, ale aj celkového rozmachu, či už spoločenského alebo technického.

To, ako starí marxistickí komunisti brutálne a priamo útočili na základné korene našej a európskej identity, sme zažili na vlastnej koži. Preto nemáme veľký problém postrehnúť, že ich neomarxistickí potomkovia útočia na to isté, ibaže oveľa rafinovanejšie a namiesto teroru viac uplatňujú finančné páky. Už som viackrát spomínal, ako triednu nenávisť vystriedala nenávisť ku kresťanskej Európe, proletársky internacionalizmus zase multikulturalizmus a namiesto Lenina tu máme tzv. politickú korektnosť. A ani tie všetky nezmysly ako gender či feminizmus nie je nič nové. S uvoľňovaním sexuálnej morálky, potratmi, tzv. voľnou láskou súdruhovia začali v Sovietskom zväze hneď po roku 1917, vrátane predčasnej sexuálnej výchovy na komunistických školách. Toto všetko sme tu už mali a ako vidíme, súdruhovia znovu roztáčajú tie isté kolesá. Sovietsky zväz opäť náš vzor!

Aj preto sú aj v súčasnosti nezaplatiteľné skúsenosti a postoje politických väzňov. Najmä pri súčasnej umelo vyvolanej invázii imigrantov, na konci ktorej má zmiznúť celá Európa, taká, ako ju poznáme. A neokominternu každý odpor proti ich škodlivým nezmyslom označuje za zločin, čo sú presne rovnaké spôsoby, ako mali v krvavých 50. rokoch.

Musíme si uvedomiť, že situácia je mimoriadne vážna. Najhrozivejšie na nej je, že do zániku kresťanskej Európy sa vrážajú obrovské peniaze, ktoré nemáme čím vyvážiť. A na Slovensku nemáme prakticky žiadne médiá na strane historickej Európy. Preto nám zostáva len držať sa zdravého rozumu a kresťanskej náuky, ktorá tvorí naše európske dedičstvo.

Našťastie, všetkých kňazov sa im nepodarilo získať, takže ešte stále sa v cirkevnom spoločenstve dajú nájsť ostrovy, či aspoň ostrovčeky nádeje.

Na záver pripojím jeden obľúbený citát od amerického (!) spisovateľa Kurta Vonneguta, ktorý azda najviac vystihuje našu dnešnú situáciu: „Chopili sa vlády nad komunikáciami a nad školami, takže to vyjde narovna, ako keby sme boli Poľsko za čias okupácie.“

V treňčianskom gymnáziu spomínali

Pri príležitosti 67. výročia popravy troch martýrov treňčianskeho gymnázia Antona Tunegu, Alberta Púčika a Eduarda Tesára zorganizoval výbor RO PV ZPKO v Trenčíne pietnu spomienku.

Predsedička regionálnej organizácie Helena Hoštáková v tejto súvislosti uviedla, že „aj toto je tá chvíľa, kedy si pripomíname utrpenie politických väzňov a zároveň upozorňujeme na temnú stránku našej histórie. Pretože mnohí túto pravdu o nespravodlivom prenasledovaní nepoznajú, alebo zabúdajú. Celé obdobie totality je potrebné pravdivo odryť pre budúcnosť“. A doplnila, „to je pôda pre historikov“. Z Trenčína tiež zaznel apel: „Preto nezabúdajme a s hlbokou úctou vzdajme hold umučeným a popraveným, ale i tým, ktorí toto obdobie prežili“. (hh)

Účastníci pietnej spomienky na schodoch treňčianskeho gymnázia pri pamätnej tabuli martýrov.

Foto archív

V Čadci o tabuliach aj o dnešku

V Čadci sa výročná členská schôdza konala 28. marca. Správu o činnosti predniesla predsedníčka pobočky Veronika Gregorová. Prítomných informovala o pripravovaných podujatiach, najmä o pietnych spomienkach pri pamätníkoch umučených a popravených politických väzňov. Vyzvala členov organizácie, aby sa, pokiaľ im to zdravie dovolí, aktívne zúčastňovali spoločných aktivít. Pán Pavol Rudinský položil otázku, prečo parlament neschválil zákon o odobratí časti dôchodkov bývalým príslušníkom ŠtB

a prečo sa tieto prostriedky nepoužili na odškodnenie bývalých politických väzňov a ich rodinných príslušníkov. Kvetoslav Gregor pripomenul spomienky na katolícke akcie, ktoré sa konali na protest proti komunistickému režimu a potrebu ďalších pamätníkov politickým väzňom. Schôdza sa skončila živou diskusiou o súčasnej politickej situácii v SR. Na záver ešte predsedníčka pobočky gratulovala tohtoročným jubilantom – Mgr. Zlatici Krištiakovej k päťdesiatke a Viere Jurištovej k 55. narodeninám. (vg)

V Košiciach rozšírili členskú základňu

V Košiciach sa výročná členská schôdza uskutočnila 16. apríla. Schôdzu otvoril a viedol hospodár regionálnej organizácie Ing. Ján Brodňanský. Privítal na nej uzdraveného predsedu pána Štefana Nováka a povereného predsedu RP PVZPKO v Trebišove Ing. Jozefa Timka, ktorý od začiatku roku 2018 vykonáva funkciu predsedu RP PVZPKO v Trebišove a po výročnej schôdzi sa presúva do členskej základne v Trebišove.

Ing. J. Brodňanský konštatoval, že v roku 2017 vzrástla členská základňa o šesť členov. Tvoria ich rodinní príslušníci politických väzňov a dvaja sympatizanti. Stav členskej základne v roku 2018 predstavuje 35 členov. Predseda košickej regionálnej pobočky a regionálnej organizácie Štefan Novák vyzval prítomných na minútu ticha za zosnulými členmi organizácie. Oboznámil prítomných o aktivitách pobočky

v roku 2017, hlavne o účasti na spomienkových akciách spojených s pripomienkou boja za demokraciu a náboženskú slobodu a za slobodu slova, za čo trpeli politickí väzni. Ďalej o besedách na školách i o návštevách členov organizácie vo vysokom veku. Zo správy o hospodárení vyplynulo, že činnosť pobočky je limitovaná finančnými príspevkami a riadi sa úsporným režimom.

Košická organizácia urobila prieskum miesta a súvisiacich nákladov v súvislosti s pripravovaným seminárom v Košiciach. V diskusii sa hovorilo o súčasných pomeroch v štáte, ale aj o stále nepotrestaných príslušníkoch ŠtB, ktorí marili dôstojný život a obmedzovali základné ľudské práva občanov v období vlády komunistov. Na schôdzi jasne zaznelo, že s „hrubou čiarou“, ktorú nám podsúvajú politici po roku 1989 nie všetci súhlasíme. (jbr)

V Pezinku v nových priestoroch

V Pezinku sa výročná členská schôdza regionálnej pobočky PV ZPKO Bratislava – okolie konala 14. marca. Na schôdzi sa zúčastnil predseda PV ZPKO Ján Litecký Šveda.

Chorého predsedu pobočky Antona Malackého zastúpila jej hospodárka Emília Malacká. Minútu ticha si uctili pamiatku zosnulých členov a schôdza pokračovala prednesením správy o činnosti za minulý rok. Konštatovalo sa v nej, že v minulom roku pracovala pobočka v neštandardných podmien-

kach, bez priestorov na činnosť. Až v septembri mesto Pezinok pridelo organizácii novú kanceláriu, za čo sa A. Malacký poďakoval predstaviteľom mesta, lebo pobočka mohla obnoviť svoju činnosť.

Tradične sa členovia pobočky zúčastňujú na pietnych spomienkach. Predseda organizácie A. Malacký podal v správe informáciu o zasadnutiach výkonnej rady. Pripomenul v nej, že „po prijatí zákona o protikomunistickom odboji malo nasledovať vydanie vykonávacích predpisov, ktorými by sa

protikomunistickí odbojármi dostali na úroveň partizánov, čo sa však nestalo. Lebo partizáni sa vzbúrili a medzi politikmi sa vyskytujú názory, že sme fašisti a spoločenská atmosféra nielen na Slovensku, ale aj v Európe je proti nám“. Prítomných pozdravil predseda PV ZPKO J. Litecký Šveda a poskytol najnovšie informácie o dianí v súvislosti s našou organizáciou.

Zazneli aj požiadavky poskytnúť viac informácií o Istanbulskom dohovore prostredníctvom Svedectva.

(em)

Pohľad na účastníkov výročnej členskej schôdze v Pezinku.

Foto archí

V Michalovciach aj o partizánoch

V Michalovciach sa výročná členská schôdza uskutočnila 20. marca v dome pani Margity Pleceníkovej, v ktorom má pobočka svoju kanceláriu. Schôdzu otvoril predseda pobočky Ing. Miroslav Pleceník minútu ticha za zosnulých členov.

V súčasnosti pobočka eviduje 21 členov, na schôdzi sa ich zúčastnilo 17. Správu o činnosti predniesla hospodárka pobočky Margita Pleceníková. Konštatovalo sa v nej, že členovia výboru sa vzorne starajú o starých a chorých členov a informujú ich o dianí v organizácii. V diskusii odzneli otázky odškodňovania, niektorí členovia poukázali na skutočnosť, že partizáni boli zvýhodňovaní a odmeňovaní počas bývalého režimu a naďalej sú zvýhodňovaní oproti politickým väzňom komunizmu. Konštatovali tiež, že v pobočke evidujú už len troch väzňov komunizmu. Ich náboženské presvedčenie im nedovoľovalo nastúpiť na základnú vojenskú službu, preto boli niekoľko rokov väznení. Schôdza sa nezaobišla bez gratulácie jubilantom, ktorých potešila aj malá pozornosť. (pm)

Ján Petro z Dlhej nad Cirochou bol účastníkom vzbury proti zatýkaniu kňazov. Na obr. v rozhovore pre Svedectvo.

Foto Eva Zelenayová

Uplynulo 65 rokov od popravy Pavla Valenta

Dvadsiatehoôsmeho marca tohto roku uplynulo už 65 rokov odvtedy, čo bol v Prahe Na Pankráci popravený môj otecko Pavel Valent. Narodil sa 27. júla 1914 vo Zvolene. Pochádzal zo železničiarkej rodiny, absolvoval Štátnu odbornú školu kovorobnú v Banskej Bystrici a vojenčinu absolvoval ako letec na letisku v Nitre. V 40. rokoch pracoval na vysielateľoch ako vedúci, v 50. rokoch bol zamestnancom Povereníctva vnútra v Bratislave.

Som najstaršia dcéra politických väzňov Pavla Valenta a Margity Valentovej, rod. Dankovej (1921). Mojich rodičov zatkli 14. januára 1952 v Bratislave na Vazovovej ulici č. 2, kde sme bývali. Boli sme tri deti, ja, Gita, 9-ročná, Helenka 7-ročná a Peťko 3-ročný. Dnes sa všetko akosi podozrivo zakrýva pláštikom zabudnutia. Tí čo bičovali, žalárovali si vynucujú, aby sa o slovenskom mučeníctve nehovorilo. Iste by sa im lepšie spalo.

Keď terajší právnici – slovenskí a hociktorí iní preštudovali trestné spisy mojich rodičov, zhrozili sa nad právnickou naivitou, ale aj zloduštvom komunistickej justície. V podsta-

te išlo len o napomáhanie k úteku za hranice môjmu krstnému otcovi Vojtechovi Dankovi, maminmu bratovi. Po novom procese v roku 1969 vyniesli oslobodzujúci rozsudok, avšak môj otecko sa ho už nedožil. Jeden pán z Čierneho Balogu nám písal, že otecko chcel veľmi žiť a nechcel, aby ho popravili, tak si v cele pichal hrdzavý kliniec do nohy, aby mu ju amputovali. Myslel si, že bez jednej končatiny ho nemôžu popraviť. Ale vtedy nič neplatilo! Na popravisko ho viezli na vozíku.

Po prevrate som pátrala, kde je otecko pochovaný, aby som mu mohla na hrob položiť aspoň kytičku kvetov. Od vedúceho cintorína v Ďábliciach pri Prahe som sa 15. apríla 1992 dozvedela, že všetky údaje o pochovaných politických väzňoch boli zničené a nič sa o tom už nedozviem. Cintorín, kde boli politickí väzni pochovaní, bol vtedy neudržiavaný a hroby prepadanuté a označené len číslami. Teraz je cintorín obnovený a meno môjho otecka je uvedené na náhrobnom kameni. Kde presne leží však už nezistíme. Je pochovaný v spoločnom hrobe s tromi politickými väzňami J. Hikadom, J. Melkusom a G. Smetanom. Bez truhly, vo vreci.

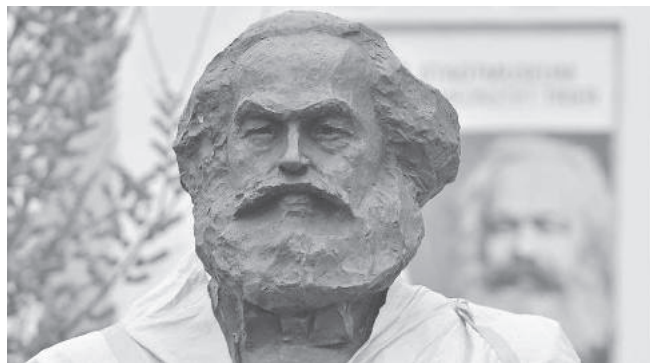
Margita Zimanová rodená Valentová

Návrat Karola Marxa

Západonemecké mesto Trier, rodisko smutne známeho filozofa Karola Marxa, si pripomenulo dvesté výročie jeho narodenia mnohými akciami. Medzi nimi vyniká odhalenie obrovskej sochy tohto teoretika triedneho boja a nenávisťi 5. mája 2018. Mesto jej postavenie schválilo ešte vlni a Marxovu sochu Trierčanom venovala Čínska ľudová republika. Kolosálne sochy sú typické pre diktatúry, nie pre demokratické režimy. Nemci, žiaľ, za pár desiatok rokov, zdá sa, úplne zabudli, že na štvrtine ich územia vládol systém založený práve na Marxových, Engelsových a Leninových teóriách, ktorý zapríčinil utrpenie a smrť tisícom ich obyvateľov. Nehovoriac o miliónoch obetí komunizmu v celom svete.

Komunistické diktatúry nemožno od Marxa oddeliť. Zaviedli to, čo požadoval. Predovšetkým však hlásal, že je nevyhnutná aplikácia „revolučného násilia“. Marx výslovne vyzval svojich nasledovníkov k násiliu a útlaku ... To všetko sa nachádza v komunistickom manifeste.

Profesor Winfried Speitkamp z univerzity v Kasseli poznamenáva, že „po roku 1990 sa veľa diskutovalo o tom, či Marx a Engels boli a do akej miery vinní za politický systém v NDR, alebo či boli zneužití. Táto politická diskusia viedla k pokusu oddeliť filozofa Marxa od Marxa politického mysliteľa. Vo vede sa v tom čase Marx úplne odsunul do pozadia. V ostatnom čase však vedecký záujem o Marxa narastá a už sa nepovažuje za prekonaný zdroj myšlienok zastaralého systému.

Naša nemecká partnerská organizácia politických väzňov (UOKG) v rámci INTERRASO spolu s múzeom bývalej Stasi Berlín – Hohenschönhausen priamo v meste Trier zorganizovala 9. apríla 2018 konferenciu Otrávený dar – čínska socha Karola Marxa, na ktorú prišla aj jedna ministerka, predseda UOKG Dieter Dombrowski, a profesor Hubertus Knabe. Ale veľmi to nepomohlo. Nemci, žiaľ, a nielen oni, majú krátku pamäť.

Nemecká organizácia politických väzňov UOKG vyzvala všetkých svojich členov, priateľov a sympatizantov, aby v sobotu 5. mája prišli do Trieru proti tejto modle konzumnej a liberálnej spoločnosti protestovať. Lebo, ako sa uvádza vo vyhlásení predsedu UOKG Dietera Dombrowského, „nesúhlasíme s tým, že Karol Marx vstáva z mŕtvych na Západe, po tom, čo sme sa ho zbavili na Východe“. **Ján Košiar** duchovný PV ZPKO

Posolstvá mieru, solidarity a záchrany

O vojne v Sýrii, atómových hrozbách z Kórey i hrozivých napätiach medzi veľmocami sa dozvedáme na každom kroku a takmer z každého média. Ale informáciu o tom, že vyšli v angličtine Hviezdoslavove Krvavé sony sa skôr dozvieme na bratislavskej ulici od írkeho básnika a prekladateľa Johna Minahana, ktorý už roky žije u nás ako učiteľ angličtiny. Kým mu stihnete za nás zagratulovať a poďakovať sa spresní, že toto je síce druhé vydanie do angličtiny, ale iba on ho tlmočil do shakespearovského verša. Ako jediná autentickú možnosť prekladateľa do hlavného svetového jazyka. Prekladať veľkého básnika jeho komplikovaným hviezdoslavovským veršom pred desiatkami rokov preto nemohlo v minulosti priniesť rovnaký úspech. Nuž uvidíme aký ohlas vo svete priniesie toto výsostne aktuálne mierové a antivojnové posolstvo, hoci bolo napísané už pred vyše sto rokmi. I ako sa tam bude distribuovať, keď jeho vydavateľom je domáci Literárny inštitút. Zapoja sa do jeho misie aj naši diplomati a politici, minimálne naše Slovenské inštitúty či aspoň univerzity a Akadémia? Veď najvýznamnejšie básnické dielo slovenskej literatúry s protivojnovou tematikou je stále aktuálne ostrým odsúdením morálneho a spoločenského úpadku a poníženia ľudskosti, čo vojnový konflikt prináša.

Iný malý husársky kúsok sa podaril televízii Lux, ktorá úplne prirodzene, vo vhodne zvolených víkendových termínoch, uviedla zároveň aj v repríze, filmové historické dielo víťazného odporu kresťanskej Európy, ktorá rozdrvila oveľa početnejšie šíky osmanskej armády pred vyše 333 rokmi a možno navždy vytlačila islam zo stredoeurópskeho priestoru. Ibaže dnes sa o to pokúša cestičkami ilegálnej imigrácie.

Stret civilizácií za dverami

Takže na poľsko-taliansky veľkofilm Bitka pri Viedni, ktorý sa tak nepochopiteľne obávala uviesť „verejnoprávna RTVS“, nenašli odvahu ani viacerí zavedení distribútori. V Luxe získal primeranú divácku kulisu. Pravda, už aj predtým našiel Spolok svätého Vojtecha inovatívnu formu šírenia tohto pozoruhodného historického veľkofilmu, ktorý sa ako prémiový zväzok dostal ku každému členovi v podobe DVD. A kto sa chce dozvedieť viac a získať komplexnejšie informácie než mohol ukázať film, má už vyše roka k dispozícii monumentálnu historicko-popularizujúcu takmer rovnomennú knihu Emila Vontorčíka Bitka pri Viedni 1683. Aj s výstižným podtitulom Stret civilizácií kresťanského kríža a moslimského polmesiaca. Ľahko a dobre sa číta a aj s početnými ilustráciami prináša všetko závažné, čo sa v kľúčovej bitke o obranu kresťanskej Európy vtedy dialo. Aj na našom území, aj s tisíckami obetí našich obrancov, unesených, zavraždených a znásilňovaných žien a detí, i s obrovským diplomatickým, materiálnym a duchovným úsilím nášho heroického ostrihomskeho arcibiskupa Jána Selepečného, vtedy so sídlom v Trnave. Veľmi dobre vedel, o aký nemilosrdný zápas ide,

i to, že sa bojuje za naše prežitie. Tureckí nájazdníci ho už v detstve pripravili o rodičov, keď oboch zavraždili.

K našim kultúrno-diplomatickým svetovým i osvetovým úspechom možno zaradiť nádhernú poštovú známku, ktorú v máji 2018 vydáva Vatikán v spolupráci so Slovenskom, pri príležitosti 1150. výročia pápežského schválenia používania staroslovenčiny v liturgii, ako štvrtého liturgického jazyka popri hebrejčine, gréčtine a latinčine. Grafickú predlohu známky vytvoril grafik a rytec František Horniak na základe obrazu maliara Dušana Kállaya. Zobrazuje moment prijatia sv. Cyrila a Metoda v Ríme pápežom Hadriánom II., ktorému odovzdali relikvie sv. Klementa a staroslovenský preklad štyroch evanjelií. Zobrazenie sa inšpiruje mozaikami z apsidy Baziliky Santa Maria Maggiore v Ríme. V centrálnej časti známky sa nachádzajú prvé štyri verše Markovho evanjelia v staroslovenčine podľa predlohy Zografského kódexu, skvostu slovenskej literatúry z 10. storočia nájdeného v kláštore na hore Athos.

Slováci za hranicami štátu

Takže nebyť veľmi kritického článku dolnozemskeho profesora Vladimíra Valenta z Belehradu na webe Slovenského slova: „Udržateľnosť etnika a zápis slovenských detí do základnej školy Slovákov v Srbsku“, mohli by sme tu uvádzať iba pozitívne ohlasy z diania v našej kultúre. Napriek početným demonštrujúcim v našich uliciach, ktorí zaiste aj oprávnene poukazujú najmä na morálne zlyhania a neraz priam na nekultúrne a amorálne spôsoby niektorých našich politických či ekonomicky nenásytných reprezentantov a pseudopodnikateľov. Kritická situácia Slovákov v Srbsku totiž v mnohom korešponduje so situáciou Slovákov v ďalších okolitých krajinách - Česku, Poľsku a Maďarsku. Ba v mnohom aj na juhu Slovenska či na celom Slovensku, vlastne i na celom šírom svete, kam nám neraz navždy odchádzajú a asimilujú sa v iných kultúrach aj mnohé talentované osobnosti. Valent poukázal na veľký úbytok príslušníkov slovenskej menšiny v Srbsku, rapidne klesajúcu pôrodnosť, narastanie zmiešaných manželstiev, úbytok slovenských škôl, ktoré vo viacerých, predtým čisto či väčšinou slovenských dedinách a mestečkách ubúdajú až zanikajú. Varuje a viní za to nielen srbské, ale aj slovenské inštitúcie doma i u nás, ktoré by tieto závažné otázky mali riešiť oveľa koncepcnejšie a s oveľa väčším úsilím.

Našťastie v ich protipohybe odhodlane a vytrvalo stoja viacerí skvelí nielen krajanskí jednotlivci s originálnymi a mimoriadnymi výkonmi zachytenými napríklad v Svetovom kalendári Slovákov, vydávanom v Báčskom Petrovci, Čabianskom kalendári, ktorý na rok 2018 reflektuje príchod i udržanie sa Slovákov na Dolnej zemi aj po 300 rokoch. Alebo Almanach Slováci v Poľsku, ktorý v 18. zväzku zaznamenáva nielen ich trpké osudy, ale aj odhodlanú vzdorovitost mnohých, počnúc ich aktuálne kľúčovou osobnosťou Ľudomírom Molitorisom, hrdo sa hlásiacim „k slovenskému presvedčeniu svojich predkov“.

Viliam Jablonický

Teror nemusí byť len fyzický

Pokračovanie z 1. strany

Zrejme sa mal dobre?

Neviem, či človek, ktorý stratí svedomie, sa má dobre. Robil si, čo chcel. Keď som sa vrátil z vojenčiny, kde som sa vyučil za kuchára, zamestnal som sa v družstve ako skladník. Nový predseda robil inventúru a zistil, že mi družstvo predalo traktor a začal ma vyšetrovať.

Prečo?

Lebo ten traktor bol po generálke, mal hodnotu 80 tisíc korún a družstvo ho predalo ako šrot za 2850 korún. Jednoducho ho postavili na váhu a predali za cenu železa. Predseda si pýtal papiere a zistil, že traktor predali mne. Pritom ja som o ničom nevedel.

Kto to urobil?

Brat komunista to takto zariadil. Traktor predali sestrinmu mužovi a napísali to na mňa. Pravda, predseda družstva sa nahneval, lebo ja som bol dobrý pracovník, zarábala som vyše tritisíc korún mesačne, nuž kričal, že som traktor kúpil za menej, než bol môj mesačný plat. Preradil ma na iné miesto a prišiel som o polovicu mesačnej mzdy.

Takže to zostalo na vás? Nehľadal sa vinník?

Kdeže, komunisti kryli jeden druhého a ja som pri tom takmer prišiel o život. Tak ma to sužovalo. Nikdy som nikomu nič nezobral. A odrazu traktor. Mal som príležitosť prísť k veľkým peniazom, ale nezradil som. A po vojne sa takto ku mne zachoval vlastný brat...

Koho ste nezradili?

Mal som desať rokov, ale pamätám si to, akoby to bolo dnes. Dňa 8. novembra v roku 1943 prišli k nám do domu dvaja ruskí zajatci. Ušli z koncentračného tábora v Osvienčime, čísla vyrazené na ich rukách som videl na vlastné oči. Títo dvaja neboli v tábore viac ako dva týždne. Zamiešali sa medzi zastrelených a nechali sa zahrabať. Odtiaľ sa im podarilo vyhrabať a ujsť. Ja som ich opatroval 520 dní. Posledný som mal

František Poljačík.

Foto Eva Zelenayová

možnosť vidieť toho gestapáka, čo dal vypáliť Skýcov.

Nikto sa o utečencov z Osvienčimu nezaujímal? O akom gestapákovi hovoríte?

Zrejme nie, veď boli u nás do skončenia vojny. Keď prichádzala Červená armáda, Nemci sledili po partizánoch. Jedného dňa, bolo to 16. marca 1945, ma rodičia nepustili do školy, lebo som mal horúčku. Mama piekla koláč, otec bol u susedov a jeden z tých zajatcov bol v kuchyni a miešal kvas, z ktorého sme pálili alkohol. Keď v tom vošiel nemecký dôstojník a keď zbadal toho Rusa, pýtal sa, kto to je? Rus nepovedal ani slovo. Gestapák vytiahol pištoľ a pažbou ho udrel do tváre. Krv mu po nej tiekla, ale neprehovoril. Priskočil ku mne, namieril mi pištoľ na čelo a pýtal sa, kto je to. Povedal som, že neviem. A on - je to partizán? Vtedy mi došlo, že ten človek má doma dve deti, keď ma aj odstreľí, nepoviem, kto to je. Napokon si sadol, otvoril brašňu a vysypal z nej zlaté náušnice, hodinky, prstene s diamantmi a povedal, toto všetko bude tvoje, keď mi povieš kto to je. A ja som bol ticho. O chvíľu vošiel otec, ktorý počul za dverami čo sa u nás deje. Hovoril dobre nemecky.

Ako sa skončila táto epizóda?

Nemec už popíjal vodku, mama mu urobila praženicu so slaninkou

a otec ho privítal a zažalal mu dobrú chuť. No ten sa hneď pýtal na Rusa, kto je to? Otec povedal, vidíte, aký je to chudák, nemý, pomáha nám v dome. Až potom sa Nemec upokojil a povedal, že nám už verí, lebo obaja hovoríme to isté. Ale tiež sa vytasil, že keby ten chlap bol partizán, dá vypáliť celú obec, ako Skýcov. A to sa až trikrát zaprisahával. Ešte aj keď odchádzal. Keď už bol preč, ten ruský utečenec otcovi so slzami v očiach ďakoval. Že videl tú kopu zlata i ako na mňa mieril a bol presvedčený, že ho zradím. No keby bol môj najmladší brat na mojom mieste, tak sa iste ulakomí.

Spomínali ste, že vás tá okolnosť okolo predaja traktora poznačila na celý život. Vraveli ste, že vás preradili na menej platené pracovisko. Nikdy ste sa nedo-pracovali k tomu, aby vyšla pravda najavo?

Ale hej, lenže mne to zničilo život. A ten predseda družstva sa neskôr otrávil.

A kto tú kúpu sprostredkoval?

Traktor chcel sestrin manžel a ten naviedol brata, predsedu KSS

Manželia Poljačíkovci. Foto archív

v Nových Zámkoch, aby ten traktor dali za šrotovú cenu. A napísali to na moje meno. Pritom ja som o tom nič nevedel. Preložili ma a z tritisíc korún som išiel na 1400.

Takže sestra dostala traktor a vy ste stratili česť?

Asi tak. A tak som sa preto sužoval, až som ochorel. Dostal som vysoké horúčky a lekári mi nedokázali stanoviť diagnózu. Bol som v nemocnici tri mesiace. Robili na mne všelijaké pokusy, až som skoro zomrel.

V ktorom roku sa to stalo?

V roku 1982. A čo myslíte, prečo mám túto palicu? Keď som bol 32 hodín kvázi mŕtvy, už na mne plánovali pitvu.

A ako ste sa dostali do stavu, že vás považovali za mŕtveho?

Odoberali zo mňa rozličné vzorky, mali na to povolenie. A posledný pokus mal takýto priebeh. Prišli sanitári s vozíkom a ja som povedal, idem pešo. Nie, ľahnúť si na vozík. Tak ma zaviezli na nejakú operačku a začali robiť odbery. Prišiel za mnou nejaký pán s papierom, aby som podpísal reverz, že pôjdem do Bratislavy, kde mi napoly prepíliu hlavu a bude dobre. Potom o tretej ráno ma zobudila sestrička, že pán doktor chce so mnou poúradovať. Dobré. Prišiel som do lekárskej izby, boli tam dvaja. Hovoria mi, pán Poljačík, čo pijete? Reku, keď som bol na vojne, robil som kuchárika, pil som zelené sladké. Nech sa páči. Vypili sme. A vínko aké máte radi? Všetko mali. Dáme si, dáme si. To bolo o štvrtej ráno. Už som bol napitý a zaspatý a o piatej poslali sestričku, zobrať mi krv. Keď mi pichla ihlu, na plafóne sa utvoril metrový kruh. Tak tá krv striekala. Sestrička skoro odpadla.

To bolo v nemocnici v Nových Zámkoch?

Áno, na desiatom poschodí. Potom o šiestej ma prišli zobudiť, urobil som salto a dopadol som na balkón.

Prečo ste to urobili? Chceli ste vyskočiť z okna?

Kdeže. Keď nemôžem spať alebo keď ma niekto nasilu zobudí, vždy sa mi premietne scéna z 27. marca 1945. V tento deň som sa stal svedkom zastrelenia dvoch mladých

Vojak František Poljačík s rodičmi a súrodencami.

Foto archív

Nemcov. Rusi ich našli, postavili nad šachtu pre uhynuté zvieratá a zastrelili. Mal som dvanásť rokov, strašne ma to vzalo.

Vtedy vás zobudili, aby ešte urobili nejaké odbery?

Presne tak. Dovedli ma do izby a doktor hovorí, sadnite si pán Poljačík, ideme vám urobiť lumbálku. Ja som nevedel, čo to je. Mal takú dlhú konskú ihlu a kázal sa mi zohnúť. Keď ma pichol, mykol som sa až sa tá ihla vo mne zlomila. V kosti a nemohli ju vybrať.

A vy ste stratili vedomie?

Zabilo ma to. Na 32 hodín. Sestrička to celé vykričala. Ona otvorila dvere, lebo niesla plachtu zakryť moje telo, aby ma pripravili na pitvu. A v tom som sa prebral. Vtedy sestrička vykričala, že lekári konštatovali, že pán Poljačík je už 32 hodín mŕtvy, ideme urobiť pitvu. Vraj mali na to povolenie od predsedu strany v Nových Zámkoch.

A ako to dopadlo?

Ešte pár dní ma nechali v nemoc-

nici a potom ma prepustili domov. Odvtedy chodím s palicou. Pred tromi rokmi som navštívil manželku nebohého, čo ma udal. Viete čo mi povedala? Ferko, keby som sa s tvojím bratom stretla, obidve oči by som mu vyklala. Môj manžel mohol žiť, ale ten traktor nemal tvoj švagor zobrať. Všetko sa to stalo pre ten traktor. Komunisti a eštabáci mali takú moc, že sa im nikto nepostavil.

Spomínali ste na posledné dni vojny v Trávnici. Že aj vašou zásluhou obec Nemci nevypálili. V ten deň však vypálili Skýcov.

Až v roku 2014 mi suseda povedala, že koncom vojny sa piati nemeckí vojaci stratili veliteľovi a boli poukrývaní po domoch. Dvoch z nich, ktorých som spomínal, Rusi našli a zastrelili. Ako som už povedal, videl som to na vlastné oči. Chcel som si však overiť, či ten Nemec 16. marca 1945 hovoril pravdu, keď rozprával, že dal vypáliť Skýcov. Išiel som na obecný úrad a tam mi to potvrdili.

Eva Zelenayová

O jednom z pamätnej tabule

Pokračovanie z 5. strany

Šesť tried ľudovej školy vychodil v Černovej v čase tvrdej maďarizácie. Pri povestnej Černovskej tragédii – mal len šesť rokov – bol ľahko ranený, postrelený a tento zážitok ho sprevádzal po celý život. Už ako 14-ročný musel ísť pracovať do textilky, aby rodina vyžila. Predsa sa mu podarilo aj študovať, najprv na piaristickom gymnáziu v Ružomberku a potom v seminári v Banskej Bystrici. Za kňaza bol vysvätený 29. júna 1927 vo Svätom Kríži nad Hronom. Na primíciách mu kázal sám Andrej Hlinka, ktorý sa stal jeho celoživotným vzorom.

Ako kaplán slúžil v Detvianskej Hute, v Brezne, Turčianskom Svätom Martine a vo Zvolene. Od roku 1935 bol farárom v Krupine, kde si ho tak obľúbili a vážili, že si ho v roku 1938 zvolili za richtára. Angažoval sa aj v HSLŠ, v Krupine bol miestnym i okresným predsedom. Ľudia si ho vážili pre jeho pracovitosť a silné sociálne cítenie. Vynikal starostlivosťou o blaho mesta i Cirkvi, stal sa otcom chudobných. Sám žil chudobne a prakticky bez odpočinku. Obdobie jeho pôsobenia bolo pre Krupinu zlatým obdobím. Obnovil kostol, postavil katolícku i evanjelickú faru, zborový dom, vodovod, budovu okresného súdu, kultúrny dom, vydláždil niektoré ulice, čiastočne zreguloval potok Krupinicu. Postavil dve školy, na Dolných kopaniciach a Červenej hore, otvoril obchodnú školu i školu pre ženské povolania. Zintenzívnil spoločenský, náboženský i kultúrny život v meste.

Za dobrotu do väzenia

Vo svojej verejnej funkcii starostu však nemohol vyhovieť niektorým politicky a konfesionálne inak zmýšľajúcim občanom. Časť z nich sa realizovala po vypuknutí povstania, ktoré otvorilo priestor na pomstu a bezbrehé násilie. V septembri 1944 sa ho samopalom pokúsil na fare zastreliť predseda Revolučného národného výboru istý Trnka. Faru prekutali partizáni a iné deklasované živly. Po obnove ČSR bol 3. júla 1945 obvinený z kolaborácie. Ľudový súd ho však 22. októbra 1948 úplne oslobodil. O dva roky, v júli 1950 ho však príslušníci ŠtB v noci odvliekli do pracovného koncentračného tábora v Močenku. V dôsledku prepadu fary jeho otec podľahol srdcovému záchvatu. Po prepustení v marci 1952 pôsobil v Turčianskom Sv. Michale.

Po maďarskej revolúcii v roku 1956 sa začala nová vlna represálií, lebo vedenie komunistickej strany usúdilo, že tzv. kontrarevolučné sily ešte nie sú úplne porazené. Pripravili nové ťaženie, ktoré malo kriminalizáciou tzv. ľudáctva diskreditovať nielen Cirkev, ale najmä slovenské štátoprávne snahy. A tak eštebáci prišli opäť dp. Sliachana zatknúť. Asi dve desiatky príslušníkov ŠtB 7. marca 1958 Sliachanovi vyrabovali faru a jeho odvliekli. Jeho súdny proces sa konal od 22. do 26. apríla 1958 v Banskej Bystrici. Pripomínal arénu z rímskych čias, keď kresťanov hádzali pred zúrivé hladné levy. Aby sa zvýšila údernosť, proces vysielala televízia i rozhlas a písala o ňom vtedajšia tlač. Aj film o ňom premietali

Speváčky z Hel'py počas sv. omše. Foto Eva Zelenayová

v podnikoch i v školách. Ako dnes film Únos... Novinári dostali neopakovateľnú kariérnu príležitosť a k hystérii sa pridali aj Katolícke noviny. Skoro ako dnes, keď píšu o anexii Krymu (č. 7/2018) a požiadavke pádu vlády (č. 10/2018).

Rehabilitácie sa nedožil

Dp. Sliachana zamontovali do procesu s vytipovanými príslušníkmi 5. poľnej roty HG. Hoci títo boli už raz odsúdení, mali byť znova, exemplárne, a najmä teraz mal byť k nim pridaný aj kňaz. Vyjadril to titulok v komunistickej bolševickej Pravde: „Klérofašistická výchova je zodpovedná za zverské zločiny gardistov“. Kňaz Sliachan mal byť vraj členom komisie, ktorá zaistencov posielala na smrť. V skutočnosti to bolo presne naopak. Pre záchranu ohrozených robil, čo mohol. Za zajatých partizánov i Krupinčanov intervenoval najviac. Na „výkup“ zaistených Židov dal aj peniaze a viacerým zachránil život. Tieto svedectvá však súd nepripustil. Obhajcom bol JUDr. Glatz, ten však pre neho nespravil prakticky nič. Obžaloba nezabezpečila žiadne presvedčivé dôkazy voči obvineným gardistom, tobôž voči Sliachanovi. Ich nedostatok nahradilo násilie a hysterická propaganda. Rozsudok vypracoval JUDr. Breuer. Za údajný zločin vojenskej zrady jeho, Leonarda Sliachana, nevojaka, Krajský súd (predseda JUDr. Harazin) odsúdil na 25 rokov. Existenčne postihnutá a šikanovaná bola celá jeho rodina. Kruté zaobchádzanie pokračovalo aj vo väzniciach. Po dvoch porážkach a oslepnutí bol zo zdravotných dôvodov 21. júla 1965 prepustený. Jeho nevládna matka musela z dôchodku 250 korún doživotne splácať súdne trovy. Ťažko chorý zomrel 17. októbra 1969 v Ružomberku. Krupinčania sa už v roku 1968 pokúšali o jeho rehabilitáciu. Tej sa on, ani ostatní obžalovaní nedožili. Je však vzorom kňaza a mučeníka za Boha a za národ.

Medzitulky redakcia

Časy sa menia, dejiny a marxisti sa opakujú

Májové zamyslenie, že lásky čas, sa pokojne môže zmeniť na „máj - nenávisť čas“. Aktuálne časť angažovaných mimovládnych úderiek v nerozbornej družbe s progresívnymi médiami hlavného prúdu, v predvoji pred väčšinou bojuje proti „nenávisti“ a za otvorenú spoločnosť. O svojej skrytej nenávisti k tradícii, konzervatívnym a kresťanským hodnotám, k vlastenectvu a k modelu rodiny muža a ženy tvorcovia nových zajtraškov cudne mlčia.

Historickými majstrami nenávisti boli komunisti a ich ideológia triedneho boja. V máji 1921 vznikla na Slovensku komunistická strana. Nátlakové metódy ulice, demonštrácia sily, stupňovanie požiadaviek... to viedlo o.i. k prijatiu demisie vlády vo februári 1948. Už Ľudovít Štúr si v 19. storočí všimol začiatky tejto zhubnej ideológie, keď napísal: „*Nech by sa akoľvek komunizmus namáhal a predstieral, že chce ľuďom dopomôcť k ich právam, nič nevie o ľudstve, žalostne ho ponízuje, a keďže lípne na ustanovizniach, ktoré sú nepraktické a neuskutočiteľné, patrí k najdivším výplodom, aké vôbec vzišli z ľudského mozgu*“. Po ňom aj druhá osobnosť, ktorej meno nesie štátne vyznamenanie SR, Milan Rastislav Štefánik adresoval kritické a prorocké slová o boľševizme: „*Boľševizmus nie je systém... Boľševizmus je násilie. Kto je silnejší, zvíťazí. Boľševizmus znamená požiar, ktorý ohrozuje celý svet... Boľševizmus je nepriateľom ľudstva a musí sa proti nemu bojovať*.“ Tretia z osobností, po ktorých štát udeľuje vyznamenania, Andrej Hlinka odmietal boľševizmus a ateizmus a to ešte pred vydaním encykliky Pia XI. Divini redemptoris – O bezbožníckom komunizme (1937). Slovenské politické sily Žilinskou (1938) dohodou odstavili KSS z autonomistického procesu, neskôr sa dostala aj mimo zákon. Komunistom sa nepodarilo vyhrať voľby na Slovensku ani po vojne (1946), kde utrpeli združujúcu porážku. Prevahu získali v obnovenom Česko-Slovensku vďaka víťazstvu českých súdruhov.

Slovenský antikomunizmus

Tlaku komunistov podľahol Eduard Beneš, tajný agent sovietskej NKVD. Po zbabelom úteku do Londýna pred vojnou, štátnicky tento „kráľ rulety“ zlyhal aj po druhýkrát. Komunisti sa tak dostali k moci a upevňovali ju krutými metódami prenasledovania, mučenia, väznenia nepohodlných osôb. Slovenské vlastenectvo súdruhovia kynožili aj vo vlastných radoch procesom proti „buržoáznym nacionalistom“. Všeobecne nádej aspoň na čiastkovú zmenu totality počas takmer celosvetového revolučného pohybu v roku 1968 zakvitla opäť na Slovensku, hoci sa vžila ako „pražská jar“. Po normalizácii sa demokratické, proslovenské a kresťanské sily opäť nadýchli na Slovensku, počas Sviečkovej manifestácie (1988). Nakoniec aj odpor proti komunistickému systému, ktorý viedol k jeho pádu prišiel o deň skôr z Bratislavy, už 16. novembra 1989.

Lenže kým sa pražský disident dohodol s komunistami na „nežnom“ odovzdaní moci, spoločnosť sa nemohla dekomunizovať. Do trhovej transformácie sa najmä cez malú privatizáciu naliali peniaze komunistov a tajných agentov. Zo súdruhov

sa tak stali občania podnikatelia. Zákon č.125 z roku 1996 O nemorálnosti a protiprávnosti komunistického systému bol len slabou etickou náplasťou. Jednu ideológiu marx-leninizmus vystriedal jeho bratanec neomarxizmus, ktorý splodil ďalšie agilné deti – multikulturalizmus, gender agendu., rozkladajúce Európu ako ju poznáme, národné štáty i tradičné hodnoty. Z EÚ sa naďalej šíri táto ultraľavicová ideológia, ktorá ruka v ruke s ultraliberalizmom idú nerozborne budovať Nový svetový poriadok a upevňovať globalizáciu vo svete.

Úderkami nových poriadkov ako z éry totality sa stáva tretí sektor, ktorého „kráľ“ G. Soros od roku 1981 podporoval pražskú disidentskú kaviareň (Charta 77), ktorá si presadila prvého „slobodného“ alebo slobodomurárskeho (?) prezidenta Havla. Tieto sily dnes šíria inovovanú ultraľavicovú agendu, ovplyvňujú dianie, majú dobre organizovanú a finančne zabezpečenú sieť nátlakových organizácií, ktoré prenikli do médií a najmä do škôl, kde nenechávajú nič na náhodu. Politickými školeniami a la „debaty, diskusie“ o výchove k aktívnemu (sveto)občianstvu by zahanbili aj metódy komunistov. Dnes je opäť v móde boľševické „mať správne postoje je viac ako vzdelanie“.

Predajní umelci

Ako za starých čias sa angažuje aj novinárska obec, ktorá aktívne presadzuje nové videnie sveta. A máme tu tiež oživených angažovaných hercov a umelcov, ktorí aj pred rokom 1989 zapredávali režimu svoju tvár a popularitu. Obec, ktorá v roku 1942 v národnom divadle v Prahe demonštrovala vernosť nacistickému Nemecku, ktorá v roku 1948 opäť stála na správnej strane komunistov a proletariátu, ktorá angažovane podpísovala Antichartu, ktorá sa otriasla v novembri, je opäť na tribúne a námestiach a kričí, že nestačí...

Aké je poučenie z tohto falošného vývoja? Že v komunistickej totalite ľudia aspoň vedeli, že sa klame oficiálne, že to, čo sa vykladá ako realita a pravda, bola lož, dezinformácia a propaganda. Ale dnes sú tie isté metódy manipulácie verejnej mienky zradnejšie, lebo sa zaštiťujú slobodou, demokraciou, ľudskými právami. A o týchto podobnostiach by mali mladým ľuďom v školách rozprávať nie angažovaní novinári a aktivisti tretieho sektora, ale bývalí politickí väzni a ich rodinní príslušníci, ktorí na vlastnej koži a osudoch nesú túto neblahú skúsenosť s presadzovaním jednej pravdy.

Je povinnosťou štátu, aby namiesto mimovládnych Sorosovských aktivistov pustil do škôl a diskusií účastníkov tretieho odboja proti komunizmu. Lebo inak nám hrozí, že bude aj odboj štvrtý, ale ten už nemusí byť taký nežný, ani vlašný. Svet zažíva nielen stret kultúr, civilizácií, náboženstiev, ale aj nástup ideológií. A opäť tých zhubných, schopných likvidovať ľudské osudy, povest', kariéru, dokonca ničť tradičnú rodinu, hodnoty, búrať hranice, rozkladať národné štáty, vieru i európsku civilizáciu. Preto sa naša misia neskončila, ale sa ešte len začína.

Rafael Rafaj
podpredseda PV ZPKO

STALO SA

3. mája 1945 spolu so sovietskou armádou vtrhli na Slovensko aj osobitné jednotky NKVD, ktoré robili očistovacie akcie proti známym nekomunistickým verejným činiteľom aj na najnižšej úrovni malých dedín. Nevinné osoby bez akéhokoľvek súdneho pokračovania väznili, sústreďovali v improvizovaných táborech, a potom veľkú časť z nich násilne odvliekli do Ruska. Od októbra 1944 do júna 1945 deportovali do Ruska podľa hrubých odhadov 15 až 20 tisíc slovenských občanov. Podľa najnovších údajov, opierajúcich sa o ruské archívy išlo až o vyše 70 tisíc občanov Česko-Slovenska.

4. mája 1919 pri návrate lietadlom z Talianska zahynul francúzsky brigádny generál a slovenský člen vedúceho triumvirátu českého a slovenského odboja v zahraničí Dr. Milan Rastislav Štefánik. Jeho lietadlo pri pristávanom manévri na letisku vo Vajnorochoch havarovalo a zapríčinilo smrť Štefánika i jeho troch talianskych sprievodcov.

5. mája 1945 SNR rozhodnutím č. 1224/945-prez. vydala zatykač na 68-ročného spišského biskupa Jána Vojtáššáka.

8. mája 1945 vláda SR v exile v rakúskom Kremsmünsteri podpísala dokument, ktorým sa bezvýhradne podrobila veliteľovi 20. korpusu 3. americkej armády generálovi Waltonovi H. Walkerovi. V ten deň sa skončila vojna v Európe.

10. – 11. mája 1848 sa z iniciatívy Štefana M. Daxnera zišla porada slovenských národovcov v Liptovskom Sv. Mikuláši, na ktorej zostavili žiadosť slovenského národa. V štrnástich bodoch obsahovali program slovenského národno-revolučného hnutia. Jeho obsah predstavuje dôležitý dokument o štátoprávných požiadavkách Slovákov.

11. mája 1943 profesor patologickej anatómie na Lekárskej fakulte Slovenskej univerzity MUDr. František Šubík, ktorý sa zúčastnil na exkurzii medzinárodnej komisie súdnych lekárov do ruskej obce Katyň (Smolensk), kde objavili masový hrob Sovietmi zavraždených poľských dôstojníkov, vojakov a intelektuálnych pracovníkov, verejnou prednáškou v Bratislave informoval

o výsledkoch zistených komisiou. Táto potvrdila, že masová vražda sa stala v roku 1940 a bola dielom príslušníkov sovietskych policajných orgánov.

11. mája 1944 pápež Pius XII. vymenoval nitrianskeho biskupa Dr. Karola Kmetka za arcibiskupa.

11. mája 1947 z iniciatívy dekana Bohosloveckej fakulty Slovenskej univerzity Jozefa Búdu katolíci v Bratislave organizovali krížovú púť do Mariatálu (teraz Marianka), počas ktorej niesli ťažký drevený kríž od jezuitskeho kostola v centre mesta až do pútnického chrámu Panny Márie. Púť ako reakciu na popravu prezidenta SR Jozefa Tisa viedol prof. Jozef Búda.

13. mája 2004 zomrel v Bratislave politický väzeň Jozef Tomášek, zakladajúci člen KPVS.

14. mája 1968 sa v moravskom Velehrade zhromaždilo asi 2500 katolíckych kňazov so svojimi aj dovtedy tajnými biskupmi a založili Dielo koncilovej obnovy (DKO). Jeho celoštátnym predsedom sa stal pražský arcibiskup František Tomášek a predsedom Slovenského výboru DKO trnavský biskup Ambróz Lazík.

15. mája 1948 Štátny súd v Bratislave vyniesol rozsudok nad druhou skupinou obžalovaných z protištátneho sprisahania na Slovensku. J. Kempný bol odsúdený na 6 rokov, M. Bugár na 1 rok, P. Čarnogurský na 18 mesiacov, F. Jurčovič na 7 rokov, L. Obtulovič na 8 rokov, J. Staško na 6 rokov a P. Maxoň na 7 rokov väzenia.

16. mája 1949 dvadsaťjeden príslušníkov polície obsadilo Saleziánsky ústav v Michalovciach a ich vedúci oznámil riaditeľovi prof. Štefanovi Faberovi, že je zbavený svojich funkcií predstaveného saleziánskeho ústavu a správcu príľahlej farnosti. Musí ihneď opustiť túto budovu aj so svojimi spolupracovníkmi. Fabera odporovalo poukázaním na nezákonnosť ich postupu, ale márne. Obyvateľstvo sa hrozivo zhromaždilo pri kostole a na dvore ústavu, takže saleziáni museli ľudí presvedčať, aby ich nebránili. Báli sa totiž krviprelievania. Všetkých rehoľníkov odviezli a eskortovali s ozbrojenou strážou až do Šaštína. Približ-

ne v tom istom čase podobne likvidovali ďalšie tri saleziánske diela v Žiline, v Trnave a v Komárne. To bola prvá násilná a protiprávna akcia komunistického režimu proti katolíckej reholi uskutočnená ešte pred ich oficiálnou likvidáciou. Postupne tým istým spôsobom likvidovali ďalších 24 kláštorov iných rehoľných spoločností.

20. mája 1950 zriadili v Prahe ministerstvo národnej bezpečnosti, ktoré viedol najprv Ladislav Kopřiva a od 23. 1. 1952 K. Bacílek. Toto ministerstvo sa stalo výkonným orgánom nekontrolovateľného bezprávia a teroru proti všetkým „nepriateľom“ totalitnej Komunistickej strany v celej Č-SR.

21. mája 2004 zomrel v Ružomberku zakladajúci člen organizácie politických väzňov Pavol Brodňanský.

24. mája 1918 koncom mája prišiel do Ameriky predseda Česko-Slovenskej národnej rady profesor Tomáš G. Masaryk a vo svojom prejave k Slovákom v Pittsburghu vyhlásil: „Bude slobodné Česko a bude slobodné Slovensko. Na Slovensku politické vedenie, školy, súdnictvo a všetko iné bude slovenské, v Čechách české.“ Na základe tohto vyhlásenia predstaviteľa slovenských a českých spolkov, aj prof. T. G. Masaryk, 30. mája podpísali Česko-Slovenskú dohodu.

25. mája 1991 pápež Ján Pavol II. pociť sídlného biskupa v Nitre, politického väzňa Mons. Jána Chryzostoma Korca hodnosťou kardinála. Je to prvý biskup na území Slovenska, ktorému Svätá stolica udelila tento najvyšší stupeň cirkevných hodností. Do tejto vysokej funkcie medzi najbližších poradcov pápeža bol slávnostne inštalovaný v Ríme 28. júna.

Máj 1947 v tomto mesiaci bolo na Slovensku ešte stále deväť pracovných -táborov, v ktorých živorilo vyše 900 osôb. Ku koncu roka sa ich stav zvýšil na 1387.

Máj 1972 - skupina katolíckych laikov v Bratislave založila tajné vydavateľstvo Samizdat, ktoré vydávalo náboženskú literatúru pre tajné krúžky laikov a kňazov, neskôr aj štvrtročník Radosť a nádej (RAN). Vydavateľstvo pôsobilo až do roku 1990.

AKTIVITY PREDSEDNÍCTVA PV ZPKO

■ **Predseda našej organizácie Ján Litecký Šveda sa v stredu 11. apríla 2018 zúčastnil na diskusnom podujatí Poľského inštitútu o masakre v Katyňi.** Prednášajúci boli Dr. Joanna Żelazko z oddelenia vedeckého výskumu poľského Inštitútu národnej pamäti a profesor Róbert Letz z UK Bratislava. V diskusii predseda PV ZPKO

mal možnosť odpovedať na otázky mladých diskutujúcich o percepcii týchto udalostí politickými väzňami a III. odbojom. Po skončení podujatia spolu s Dr. Żelazkovou preberali možnosť kontaktov s organizáciami politických väzňov v Poľsku existujúcich na lokálnych úrovniach a možnosti ich napojenia na celoeurópsku organizáciu INTERASSO.

PRIPOMÍNAME SI

V máji si pripomínáme významné životné jubileá týchto našich členov a sympatizantov. Spomíname aj na tých, ktorí sa tejto slávnosti nedožili.

40 rokov	Úľany nad Žitavou	2.5.1935
Karolína Straková, Veľké Orvište	84 rokov	
50 rokov	Anna Maková, Heľpa	22.5.1934
Ing. Andrea Strašitáková, Modra	Jozef Karel, Bratislava	1.5.1934
	PhDr. Katarína Mikulová	31.5.1934
55 rokov	85 rokov	
Ján Kurnota, Žaškov	Irena Šranková, Veľký Lapáš	8.5.1933
Jozef Špak, Levoča	86 rokov	
60 rokov	Jozef Cahel, Pov. Bystrica	18.5.1932
Anna Sluková, Banská Bystrica	Marián Uhrík, Brusno	1.5.1932
Jozef Korba, Hnilčík	87 rokov	
65 rokov	Margita Bartovičová, Šurany	30.5.1931
Zlatica Suchánska, Lučenec	89 rokov	
70 rokov	Viera Chylová, Banská Bystrica	24.5.1929
Juraj Hurný, Bratislava	Eugénia Vyskočilová, Bratislava	5.5.1929
80 rokov	90 rokov	
Jozef Dvorčák, Levoča	Magdaléna Salvianyová, Trnava	17.5.1928
82 rokov	Božena Zacharová, Bratislava	19.5.1928
Mária Mišeje, USA	94 rokov	
Milan Hric, Badín	MUDr. Vojtech Magurský	14.5.1924
83 rokov	98 rokov	
Anna Šlepečká, Záhor 69	Anna Víglašská, Lutíla	3.5.1920
Oľga Ostrožlíková,	Jubilantom srdečne blahoželáme	

ROZLÚČILI SME SA

† Vo veku nedožitých 95 rokov, 21. apríla 2018, zomrela **Vilma SOPÚCHOVÁ**, dlhoročná členka našej organizácie od jej založenia a bývalá hospodárka RP PV ZPKO v Galante. Posledná rozlúčka sa konala 27. apríla 2018 na cintoríne v Seredi.

† Vo veku 81 rokov, 19. novembra

2017, zomrela dlhoročná členka regionálnej pobočky PV ZPKO Bratislava - okolie **Vilma DREXLEROVÁ** zo Zohoru. Žiaľ, rodina nám túto správu oznámila oneskorene. Posledná rozlúčka so zosnulou sa konala na cintoríne v Zohore.

Pozostalým vyslovujeme úprimnú sústrasť

● **Malé kníhkupectvo Svojet** v bratislavskej Liga pasáži ponúka knihy, ktoré inde ne-

Kníhkupectvo Svojet
Predajňa vydavateľstva MS

Dunajská 18
Liga Pasáž
811 09 Bratislava

Telefón: 0903 946 718
Email: kniha.svojet@gmail.com
Web: www.svojet.sk

kúpíte. Historickú, vlasteneckú literatúru bez politickej korektnosti, zborníky, kalendáre a časopisy vrátane Svedectva. Otváracie hodiny v pondelok až štvrtok sú od 10.00 do 13.00 a od 13.30 do 16.30, vo štvrtok do 17.30 hod. V piatok od 9.00 do 13.00 a od 13.30 do 14.30 hod. Informácie na 0903 946 718.

PRISPELI NA ČINNOSŤ

JUDr. Peter Brňák, Bratislava	50 EUR
MUDr. Dagmar Pechová, Bratislava	10 EUR
Martin Markulák, Bratislava	5 EUR
Alexander von Merey, Švajčiarsko	200 EUR
Peter Gallo, Trenčín	6 EUR
Eva Habánková, Trenčín	10 EUR
Helena Hošťáková, Dobrá	10 EUR
Eva Jančová, Trenčín	10 EUR
Viera Krivánková, Trenčín	10 EUR
Eliška Michaličková, Trenčín	8 EUR
Ján Kulišek, Trenčín	10 EUR
Milan Tunega, Trenčín	88 EUR
Magdaléna Salvianyová, Trnava	5 EUR
Anna Vavrová, Hlohovec	9 EUR
Jozef Horváth, Hlohovec	16 EUR
Ing. Marián Hromádka, Trnava	98 EUR
Melánia Straková, Piešťany	10 EUR
Ladislav Straka, Veľké Orvište	5 EUR
Eva Hluchová, Piešťany	6 EUR
Robert Kraushuber, Hlohovec	5 EUR
Emília Gajdošová, Hlohovec	40 EUR
Mária Horváthová, Križovany n/Dudváhom	20 EUR
Beata Ďureková, Špačince	3 EUR
Mária Langová, Vrádište	2 EUR
Emília Ihnátová, Košice	5 EUR
Anna Bednárová, Žilina	10 EUR
Alžbeta Čučíaková, Kysucké Nové Mesto	6 EUR
Radoslav Raľaj, Žilina	4 EUR
Veronika Gregorová, Čadca	8 EUR
Kvetoslav Gregor, Čadca	5 EUR
Mgr. Zlatica Krištiaková, Čadca	8 EUR
Regionálna pobočka Ružomberok	10 EUR
Magdaléna Brodňanská, Žaškov	8 EUR
Jozef Brodňanský, Dolný Kubín	10 EUR
Agneša Lakošíková, Dolný Kubín	4 EUR
Mária Mišeje, USA	10 EUR
Marta Šináľová, Medzibrodie	3 EUR
Pavol Turčina, Žaškov	6 EUR
Helena Záhorová, Bziny	20 EUR
Anna Letrichová, Tvrdošín	10 EUR
Monika Chlebovičová, Nemecko	50 EUR
Jozef Krsek, Bratislava	90 EUR
Antónia Gažáková, Nová Dubnica	50 EUR
Ing. Štefan Benčat, Kozárovce	100 EUR
Jozef Olejník, Ružomberok	40 EUR
Arpád Tarnóczy, Prievidza	22 EUR
Gabriela Horváthová, Prievidza	5 EUR
Sebök Pál, Štítnik	10 EUR
Štefan Skladan, Hliník nad Hronom	20 EUR
Vladimír Greguš, Banská Štiavnica	20 EUR

Darcom vyslovujeme úprimné poďakovanie

■ Úradné hodiny v kancelárii Predsedníctva PV ZPKO v Bratislave na Obchodnej ulici č. 52 sú **v pondelok a v stredu od 9.00 hod. do 13.00 hod.**

Upozorňujeme našich členov, že mimo úradných hodín sa telefonicky nedovolia do kancelárie Predsedníctva PV ZPKO.

Výzva

Vážení členovia PV ZPKO, sympatizanti, priatelia. Naša organizácia dlhodobo zápasí s neštandardnou situáciou, keď pripravuje plány svojej činnosti bez krytia finančnými prostriedkami. Nedostatok peňazí nás núti obrátiť sa na Vás s výzvou o pomoc. Vydávanie Svedectva nie je ďalej možné zabezpečiť z prostriedkov štátnej dotácie, preto sa obraciam na Vás s prosbou, vyhľadať vo Vašom okolí potenciálnych sponzorov nášho časopi-

su. Ak nebude vychádzať, akoby sme stratili nástroj prezentácie vlastného jestvovania. Azda neprajníci by sa tomu aj potešili. Veríme však, že sa nájdu podporovatelia ideálov, za ktoré sme trpeli, a ktoré hodíme aj naďalej chrániť a obhajovať. Záujemcovia o pomoc pre naše Svedectvo môžu poslať svoj príspevok na **číslo účtu: SK74 3100 0000 0040 0012 8109, BIC: LUBASKBX, alebo sa kontaktujte na tel. číslach 0902 199 429 a 0905 737 790.**

Darcom úprimne ďakujeme.

Vedenie PV ZPKO a časopisu Svedectvo

ÚSTAVNÁ HUDBA LEOPOLDOV-TRESTNICA

SLÁVNOSTNÝ KONCERT Z PRÍLEŽITOSTI
ODHALENIA BUSTY PÁNA PREZIDENTA
K L E M E N T A G O T T W A L D A

P R O G R A M

N A D E Ň 1 9 . J Ú N A 1 9 4 9 :

1. Slávnostný pochod	Thiele
2. Marinarelle, ouvertúra	Fučík
3. Melodie z Verdiho opier	Thiele
4. Kytica ruských ľudových piesní, smes	Thiele
5. Viedenská krv, valček	Strauss
6. Slovenské ľudové piesne, smes	Spišiak
7. a) Humoreska	Dvořák
b) Poem	Fibich
8. Hudba na želanie	-----
9. Slovanský pochod	Obruča

Videl a schválil: **Veliteľ' Trestného a prechodného
ústavu v Leopoldove**